

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Деканом педагогічного факультету
О.О. Олещук
ФАКУЛЬТЕТ
« 31 » серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(вибіркової)

Методика організації сімейного дозвілля

освітньо-професійної програми «Педагогіка дозвілля»
галузі знань: 01 Освіта / Педагогіка
спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

шифр за навчальним планом ВВ1.1.04

Київ 2023

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «Методика організації сімейного дозвілля», затвердженої на засіданні Вченої ради педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова «31» «серпня» 2023р., протокол № 1.

Розробник програми:

Ремньова А.Г. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки педагогічного факультету Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки
«25» серпня 2023 р., протокол № 1

Завідувач кафедри

доктор пед наук, проф.. С.А. Кушнірук

I. Опис навчальної дисципліни

Шифр дисципліни ВВ1.1.04

Загальні характеристики навчальної дисципліни	Навчальне навантаження з навчальної дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 01 «Освіта / педагогіка» (шифр, назва)	Кількість кредитів - 6		Методи навчання: Лекції з проблемним викладом, презентації, пояснення, проблемні ситуації, ілюстрації.
Спеціальність (код, назва) 011 «Освітні, педагогічні науки»	Загальна кількість годин – 180		
	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>	
Освітній ступінь (бакалавр/магістр)	Лекції:		
	30	10	
	Семінарські (практичні) заняття:		
Вибіркова	16 (20)	6(8)	
	Лабораторні заняття:		
Рік вивчення освітнього компоненту за навчальним планом -4			Форми поточного контролю: індивідуальні та групові усні та письмові тьюторіали; письмова модульна контрольна робота, тести, виконання практичних та творчих завдань
Семестр- 7			
	Самостійна робота:		
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: 6 год. - самостійна робота- 7 год.	114	156	Форма підсумкового контролю Іспит
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
Мова навчання - українська	1/3	1/7	

Предмет вивчення навчальної дисципліни – сутність, принципи, функції, класифікацію, структуру, рівні та форми сімейного дозвілля, знання яких виступають важливою складовою як теоретичної, так і практичної підготовки майбутнього педагога-організатора культурно-освітньої діяльності і рекреації та підсилюють ступінь його готовності до високопродуктивної професійної діяльності у сфері культурно-просвітницького та дозвіллево-рекреаційного простору.

Міждисциплінарні зв'язки викладання дисципліни «Методика організації сімейного дозвілля» узгоджені з вивченням української культури, психології, педагогіки, дозвіллезнавством, проходженням навчальної ознайомчої практики на основі міжпредметних зв'язків. Вивчення курсу базується на дотриманні принципів доступності, науковості та послідовності, а саме на знаннях, уміннях та навичках, отриманих при вивченні вступу до спеціальності, загальної психології, педагогіки тощо, а також потребує широкої ерудиції й базових знань з української мови, української культури, екології тощо.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Методика організації сімейного дозвілля» є формування у студентів теоретичних та методичних знань, необхідних для організації сімейного дозвілля.

Завдання дисципліни:

– сформуванню у студентів систему знань про сутність, принципи, функції, класифікацію, структуру, рівні та форми сімейного дозвілля;

- підготувати студентів до виконання освітньо-виховної діяльності в галузі організації дозвілля в сім'ї;
- розширити уявлення студентів про характеристику майбутньої професійної діяльності та значущість дозвіллевої діяльності;
- сприяти розвитку інтелектуально-творчого, комунікативного потенціалу студентів;
- навчити принципів конструювання різноманітних культурно-дозвіллевих програм, способам їх реалізації, застосування педагогічних технологій та методик організації сімейного дозвілля.

II. Основні програмні результати навчання та компетентності, які вони формують:

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 6 кредитів ЄКТС 180 годин.

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	ПРН 2. Знати психолого-педагогічні особливості навчання, виховання та розвитку різних вікових груп населення у сфері культурно-освітнього дозвілля.	ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, національні цінності й досягнення суспільства на основі розуміння закономірностей розвитку культурно-освітньої галузі, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство.
1.	ПРН 9. Здатність впроваджувати новаторський досвід роботи з дітьми, підлітками, дорослими, людьми похилого віку, залучати їх до активної культурно-дозвіллевої діяльності	ФК1. Здатність здійснювати педагогічну діяльність в установах культури та освітніх установах.
2.	ПРН 10. Уміти проектувати культурно-освітній розвивальний простір в умовах дозвілля з урахуванням результатів моніторингу	ФК2. Здатність розробляти програми дозвілля в культурно-дозвіллевих закладах для населення всіх вікових категорій
3.	ПРН 4. Уміти вільно оперувати методиками організації та проведення індивідуальної, групової культурно-дозвіллевої діяльності та рекреації.	ФК8. Здатність розуміти культурні тенденції дозвіллевої діяльності та вміти передбачати їх перспективи

IV. Зміст навчальної дисципліни

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна форма навчання)				
		Аудиторні	Лекції	семінарські	практичні	СРС	Аудиторні	Лекції	семінарські	практичні	СРС
1.	Модуль 1. Сім'я – основний інститут виховання особистості. Теоретичні основи організації сімейного дозвілля	32	14	10	8	53	12	2	4	4	70
1.1	Тема 1. Сім'я: типологія, функції, дослідницькі підходи	4	2	2		8	2	2			10

1.2	Тема 2. Проблеми збереження та розвитку сучасної української сім'ї	4	2	2		7	2		2		10
1.3	Тема 3. Сім'я як аудиторія культурно-дозвіллевої діяльності	6	2	2	2	8	2			2	10
1.4	Тема 4. Сімейне дозвілля в структурі культурно-дозвіллевої діяльності	4	2		2	7	2		2		10
1.5	Тема 5. Специфіка сімейного дозвілля	4	2	2		8		2			10
1.6	Тема 6. Етнопедагогічні основи сімейного дозвілля	6	2	2	2	8	2	2			10
1.7	Тема 7. Гра в сфері сімейного дозвілля	4	2		2	7	2			2	10
2	Модуль 2. Методичні засади організації сімейного дозвілля	34	16	6	12	61	12	4	2	4	86
2.1	Тема 1. Організація сімейного свята	4	2	2		8	2	1			10
2.2	Тема 2. Організація народних свят	6	2	2		7	2	1			10
2.3	Тема 3. Відвідування музею як форма сімейного дозвілля	4	2		2	8	2	1			10
2.4	Тема 4. Театр у житті сім'ї	6	2	2	2	7		1			10
2.5	Тема 5. Екскурсія як форма організації сімейного дозвілля	6	4		2	8	2			2	10
2.6	Тема 6. «Тихі ігри» у сім'ї	4	2		2	7	2			2	10
2.7	Тема 7. Соціально-культурні умови організації рекреаційного дозвілля сім'ї у тематичних парках	4	2		2	8	2		1		10
2.8	Тема 8. Організація літнього сімейного відпочинку	4	2		2	8			1		16
Разом:		66	30	16	20	114	24	10	6	8	156

IV. Зміст навчальної дисципліни

№ з/п	3.1. Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть годин	
		Всього	в т.ч. лекцій
1.	<i>Модуль 1. Сім'я – основний інститут виховання особистості. Теоретичні основи організації сімейного дозвілля</i>		

1.1	<p><i>Тема 1. Сім'я: типологія, функції, дослідницькі підходи.</i></p> <p><i>Зміст теми.</i> Сім'я як соціальний інститут, її основні функції. Соціокультурні характеристики різних типів сучасних сімей. Класифікація і типологія сім'ї. Основні функції сім'ї. Сучасні напрями досліджень сім'ї. Проблеми сучасності, пов'язані з родиною та сімейним вихованням. Визначення сім'ї. Поняття про сім'ю як малу соціальну групу. Функції сім'ї. Рекреаційна функція сім'ї як одна з найважливіших функцій соціального інституту.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 2;5; 8;15; 20;26.</i></p>	4	2
1.2	<p><i>Тема 2. Проблеми збереження та розвитку сучасної української сім'ї</i></p> <p><i>Зміст теми.</i> Інституціональна криза сім'ї і її витоки. Глобальний характер кризи сім'ї та її специфіка в Україні. Витоки проблем сучасної української сім'ї. Тенденції змін в становищі сучасної української сім'ї. Сутність сімейної політики, її принципи і завдання в сучасній Україні.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 2;5; 8;15; 20;26</i></p>	4	2
1.3	<p><i>Тема 3. Сім'я як аудиторія культурно-дозвіллевої діяльності</i></p> <p><i>Зміст теми.</i> Аналіз сімейної аудиторії. Соціально-педагогічні й психологічні проблеми, що безпосередньо впливають на її активність у сфері соціально-культурної діяльності. Основні проблеми сім'ї як потенційної аудиторії культурно-дозвіллевої діяльності. Урахування типів сучасної сім'ї у процесі організації культурно-дозвіллевої діяльності. Класифікація груп аудиторії культурно-дозвіллевої діяльності: дитяча, сімейна, підліткова, молодіжна, люди «третього віку».</p> <p>Особливості основних груп сімейної аудиторії. Примірний перелік завдань соціально-культурних програм для людей похилого віку.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 1;2;7;11;12;17.</i></p>	6	2
1.4	<p><i>Тема 4. Сімейне дозвілля в структурі культурно-дозвіллевої діяльності</i></p> <p><i>Зміст теми.</i> Галузеві проблеми, що знижують соціально-культурний та особистісний потенціал сфери культури і дозвілля. Проблеми дозвілля в сімейному контексті. Визначення сімейного дозвілля, сімейної дозвіллевої діяльності, культурно-дозвіллевої діяльності в сім'ї. Характеристики сімейного дозвілля. Рівні сімейного дозвілля. Засади реалізації виховного потенціалу сімейного дозвілля. Форми сімейного дозвілля. Роль батьків в організації сімейного дозвілля. Залучення до культурної організації вільного часу дітей як основна функція сім'ї.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 1;2;7;11;12;18.</i></p>	4	2

1.5	<p><i>Тема 5. Специфіка сімейного дозвілля</i></p> <p><i>Зміст теми.</i> Особливості сучасного виховання в сім'ї. Значення спільної діяльності з батьками для дитини. Організація спільного дозвілля з дитиною. Культура сімейного дозвілля. Проблема підвищення дозвіллевої кваліфікації батьків як вихователів і організаторів. Міжособистісне спілкування батьків і дітей як найважливіший аспект в культурі сімейного дозвілля. Взаємодія батьків і педагогів-організаторів з питань виховання дітей у сім'ї. Нетрадиційні форми взаємодії педагогів-організаторів із батьками. Формування педагогічної культури батьків.</p> <p>Особливості організації сімейного дозвілля. Система закладів сімейного дозвілля в Україні.</p> <p>Організація діяльності різноманітних соціокультурних установ та об'єднань, завдяки яким батьки та діти мають можливість гармонійно розвиватися, задовольняти свої духовні потреби, підвищувати культурний рівень. Форми й методи роботи дозвіллевих закладів з дорослими та дітьми, що мають на меті розвиток соціально-культурної активності людини, ініціативи, творчості у сфері культури й дозвілля.</p> <p>Особливості організації сімейного дозвілля дітей з особливими потребами.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 1;3;9;12;14;22;23</i></p>	4	2
1.6	<p><i>Тема 6. Етнопедagogічні основи сімейного дозвілля</i></p> <p><i>Зміст теми.</i> Традицій, звичаї, обряди як елементи родинної педагогіки. Сімейна та календарна обрядовість як основа сімейних традицій. Виховна цінність обрядів. Вивчення родоводу сім'ї. Традиції гендерного виховання в українській родині. Моральна й естетична цінність народних свят.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:4;5;13;15;18;19.</i></p>	6	2
1.7	<p><i>Тема 7. Гра в сфері сімейного дозвілля</i></p> <p><i>Зміст теми.</i> Важливість і значущість гри для розвитку дитини. Гра як створення власного світу, в якому можна встановити зручні для себе правила, позбавитися від багатьох життєвих труднощів. Гра як форма співробітництва, співдружності, співтворчості.</p> <p>Визначення та сутність гри. Функції гри (виховна, розвиваюча, розважальна, комунікативна, самореалізація, ігротерапевтична, діагностична, корекція, міжнаціональної комунікації, соціалізації та ін.). Характерні особливості ігор (вільна діяльність, творчий характер, емоційна піднесеність, наявність правил та ін.). Вимоги, що пред'являються до правил гри.</p> <p>Науковий доробок дослідників різних аспектів ігор. Педагогічний ефект гри. Класифікація ігор за видами (за С.А. Шмаковим: фізичні і психологічні, інтелектуально-творчі, соціальні, комплексні). Педагогічна цінність рольових ігор. Змагальні ігри та особливості їх організації. Сутність ігротерапії.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 1;2;3;20.</i></p>	4	2
2.	Модуль 2 . Методичні засади організації сімейного дозвілля		

2.1	<p><i>Тема 1. Організація сімейного свята</i></p> <p><i>Зміст теми.</i> Сімейне свято. Значення свят у сімейному дозвіллі. Класифікація сімейних свят. Поняття сценарію сімейного свята. Різновиди сценаріїв театралізованих масових заходів. Етапи роботи над сценарієм сімейного свята. Алгоритм проведення сімейного свята. Обсяг та хронометраж сценарію сімейного свята.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 1;7;18;34;35;36.</i></p>	4	4
2.2	<p><i>Тема 2. Організація народних свят</i></p> <p><i>Зміст теми.</i> Виховний ефект народних свят. Вибір свята для сімейного дозвілля з огляду на семантику (сєнс) свят, традиції їхнього проведення: Різдво, Масляна, Сороки і Великдень. Різдво, характерні риси Різдва. Етапи підготовки до свята. Вертепний спектакль. Складання святкової програми. Ознайомлення дітей з традиціями відзначення цього свята в інших країнах. Структура сценарію святкування Масляної. Сороки - свято весни. Особливості святкування дітьми молодшого дошкільного віку, дітьми старшого дошкільного віку. Великдень. Система підготовки і проведення свята.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 3;4;13;18;28;37.</i></p>	4	2
2.3	<p><i>Тема 3. Відвідування музею як форма сімейного дозвілля</i></p> <p><i>Зміст теми.</i> Музей, його види, функції. Педагогічна цінність музеїв. Етапи підготовки до відвідування музею. Облік інтересів та вікових особливостей дітей дошкільного віку при виборі видів і змісту музейних експозицій. Інтерактивні форми музейної педагогіки.</p> <p>Організація домашнього музею. Поняття про колекціонування. Способи систематизації предмети в колекції. Складання домашніх експозицій музейного типу. Оформлювання експозицій. Форми поповнення домашньої колекції.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:3;10;12; 31;37</i></p>	4	2
2.4	<p><i>Тема 4. Театр у житті сім'ї</i></p> <p><i>Зміст теми.</i> Театральні види та жанри, їхня характеристика. Етапи підготовки до відвідин театру. Залучення дітей до театрального мистецтва. Основні етапи формування глядацької культури. Організація домашнього театру.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 3;10;12;22</i></p>	6	2
2.5	<p><i>Тема 5. Експерсія як форма організації сімейного дозвілля</i></p> <p><i>Зміст теми.</i> Експерсія як форма організації сімейного дозвілля. Облік інтересів та вікових особливостей дітей дошкільного віку під час виборів видів, форм та змісту експерсій (краєзнавчі, архітектурні, відвідування зоопарку, лісопарку тощо). Цілі та завдання експерсійного дозвілля.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела: 2;3;12;14.</i></p>	6	2
2.6	<p><i>Тема 6. «Тихі ігри» у сім'ї.</i></p> <p><i>Зміст теми.</i> Художньо-творча діяльність. Настільні ігри. Розвивальні ігри (на уважність, розвиток окоміру, формування зорової пам'яті, розвиток уяви тощо). Конкурси та вікторини.</p>	4	2

	Інтелектуальні ігри. <i>Рекомендовані інформаційні джерела: 3;9;22; 24</i>		
2.7	<i>Тема 7. Соціально-культурні умови організації рекреаційного дозвілля сім'ї у тематичних парках</i> <i>Зміст теми.</i> Рекреаційне сімейне дозвілля. Рекреаційно-оздоровча діяльність. Рівні рекреаційної діяльності. Специфіка організації сімейного дозвілля засобами рекреаційних технологій. Тематичний парк як посередник між сім'єю та активним сімейним дозвіллям. Форми рекреаційного дозвілля сім'ї в умовах парку. Види тематичних парків. Особливості організації рекреаційного сімейного дозвілля в умовах тематичного парку. Соціально-культурні умови, що дозволяють підвищити ефективність організації рекреаційного дозвілля сім'ї в умовах тематичного парку <i>Рекомендовані інформаційні джерела: 17;29;30.</i>	4	2
2.8	<i>Тема 8. Організація літнього сімейного відпочинку</i> <i>Зміст теми.</i> Форма і зміст літнього сімейного відпочинку. Вибір форми і місця для сімейного відпочинку. Зміст діяльності дитини під час подорожі. Комплекс рухових вправ для зняття втоми під час подорожі. Відпочинок на морі. Спільні ігри дітей з батьками на пляжі. Творчі заняття у вечірній час. Оздоровчий, пізнавальний і виховний вплив відпочинку на дачі. Продумування суспільно значущих обов'язків для дитини. Найбільш прийнятні форми організації відпочинку на дачі. Оздоровчо-розважальна програма спільного відпочинку. <i>Рекомендовані інформаційні джерела: 6;7;9;21;28</i>	4	2

4.2. Плани семінарських і практичних занять

Модуль 1. Сім'я – основний інститут виховання особистості. Теоретичні основи організації сімейного дозвілля

Семінарське заняття 1. Сім'я як соціальний інститут

1. Сім'я як соціальний інститут: родові ознаки.
  2. Еволюція інституту сім'ї.
  3. Інституціональні характеристики сім'ї.
- Рекомендовані інформаційні джерела: 2;5; 8;15; 20;26*

Семінарське заняття 2. Проблеми сучасної української сім'ї

1. Криза сім'ї: глобальні прояви.
  2. Проблеми сучасності, пов'язані з родиною та сімейним вихованням.
  3. Сімейна політика в Україні і світі.
- Рекомендовані інформаційні джерела: 2;5; 8;15; 20;26*

Семінарське заняття 3. Форми сімейного дозвілля

1. Сучасні форми культурно-дозвіллевої діяльності.
2. Особливості сімейного дозвілля.
3. Характеристика основних форм сімейного дозвілля.
4. Роль традиції сімейного читання і можливості її відродження в сучасних умовах.

Рекомендовані інформаційні джерела: 1;2;7;11;12;18.

Семінарське заняття 4. Культура сімейного дозвілля

1. Взаємодія батьків і педагогів-організаторів з питань виховання дітей у сім'ї.
2. Нетрадиційні форми взаємодії педагогів-організаторів із батьками.
3. Формування педагогічної культури батьків.

Рекомендовані інформаційні джерела: 1;3;9;12;14;22;23.

Семінарське заняття 5. Становлення і розвиток сімейного дозвілля в Україні: історико-культурологічний аспект

1. Ціннісні засади української родини.
2. Родинні традиції українців.
3. Соціально-культурний потенціал родинного дозвілля.
4. Народні традиції, свята та обряди як складові духовної культури української родини.

Рекомендовані інформаційні джерела: 4;5;13;15;18;19.

Практичне заняття 1. Особливості основних груп сімейної аудиторії

1. Дитяча аудиторія.
2. Підліткова, молодіжна аудиторія.
3. Молода бездітна сім'я.
4. Сім'я з дітьми.
5. Люди третього віку. Особливості цієї категорії.
6. Скласти перелік завдань соціально-культурних програм для людей похилого віку.

Рекомендовані інформаційні джерела: 3;10;14;17;21;29.

Практичне заняття 2. Підвищення дозвілєвої кваліфікації батьків як вихователів і організаторів

1. Міжособистісне спілкування батьків і дітей як найважливіший аспект в культурі сімейного дозвілля.
2. Взаємодія батьків і педагогів-організаторів з питань виховання дітей у сім'ї.
3. Нетрадиційні форми взаємодії педагогів-організаторів із батьками.
4. Формування педагогічної культури батьків.

Рекомендовані інформаційні джерела: 8;16;23;24.

Практичне заняття 3. Родовід сім'ї

Скласти генеалогічне дерево свого роду.

Рекомендовані інформаційні джерела: 5;15;27.

Практичне заняття 4. Народні ігри

Скласти картотеку народних ігор, вказати їхню гендерну спрямованість і виділити ті гендерні якості, що повинні бути сформовані у хлопчиків і дівчаток.

Рекомендовані інформаційні джерела: 3;7;22.

Модуль 2. Методичні засади організації сімейного дозвілля

Семінарське заняття 6. Сценарій сімейного свята

1. Поняття сценарію сімейного свята.
2. Різновиди сценаріїв театралізованих масових заходів.

3. Етапи роботи над сценарієм сімейного свята.
  4. Алгоритм проведення сімейного свята.
  5. Обсяг та хронометраж сценарію сімейного свята.
- Рекомендовані інформаційні джерела: 1;7;18;34;35;36.*

Семінарське заняття 7. Методика організації і проведення народного свята

1. Етапи підготовки до свята.
  2. Складання святкової програми.
- Рекомендовані інформаційні джерела: 3;4;13;18;28;37.*

Семінарське заняття 8. Організації дозвілля дітей з обмеженими можливостями здоров'я в умовах санаторно-курортного комплексу

1. Види діяльності дитини з обмеженими функціональними можливостями під час відпочинку в установі санаторно-курортного типу.
2. Основні види дозвільних технологій, які використовуються у роботі з дітьми-інвалідами, та їхніми сім'ями.

Рекомендовані інформаційні джерела: 3;9;11;33.

Практичне заняття 5. Етапи підготовки до відвідування музею

Розробити конспект заходу.

Рекомендовані інформаційні джерела: 3;10;12; 31;37 .

Практичне заняття 6 Етапи підготовки до відвідування театру

Розробити конспект заходу.

Рекомендовані інформаційні джерела: 3;10;12;22.

Практичне заняття 7. Організація сімейної екскурсії

Розробити конспект заходу.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2;3;12;14.

Практичне заняття 8. Види ігор для сімейного дозвілля

Розробити сценарій сімейного вечора, укласти перелік розвивальних ігор для дітей дошкільного віку і дітей молодшого шкільного віку.

Рекомендовані інформаційні джерела: 15;22;28;35;36;37.

Практичне заняття 9. Методика організації рекреаційного дозвілля у парках сімейного відпочинку

Розробити конспект заходу.

Рекомендовані інформаційні джерела: 17;29;30.

Практичне заняття 10. Ігри для літнього відпочинку

Дібрати рухомі і спортивні ігри для сімейного літнього відпочинку.

Рекомендовані інформаційні джерела: 6;7;9;21;28.

4.3. Організація самостійної роботи студентів

Модуль 1. Сім'я – основний інститут виховання особистості. Теоретичні основи організації сімейного дозвілля

1. Укласти термінологічний словник до тем модуля.
2. Скласти схему класифікації форм сімейного відпочинку.
3. Складіть тези виступу на зборах перед батьками «Сімейне дозвілля як засіб профілактики шкідливих звичок у дітей».
4. Розробити анкету для сімейної аудиторії для виявлення найбільш бажаних видів і форм дозвіллевої діяльності.

Модуль 2. Методичні засади організації сімейного дозвілля

1. Укласти термінологічний словник до тем модуля.
2. Розробити сценарій сімейного свята: «Сімейні звичаї і традиції українців», «Цінності і реліквії моєї родини» (на вибір).
3. Розробити сценарій народного свята (на вибір).
4. Скласти перспективний план роботи, спрямований на залучення дітей до музейної культури. Зміст плану оформіть у вигляді таблиці.

V. Контроль якості знань студентів

5.1. Форми і методи поточного контролю.

Методи контролю: індивідуальні тьюторіали; фронтальне опитування (групові тьюторіали); комп'ютерне тестування; презентації, виконання практичних та творчих завдань, написання сценаріїв для родинних розважальних програм та заходів.

Розподіл балів, які отримують студенти

№ п/п	Вид діяльності	Коефіцієнт виду	Кількість робіт	Результат
1.	Семінарське / практичне заняття	5	6	30
2.	Індивідуальний тьюторіал	10	1	10
3.	МК (тести)	10	2	20
4.	Екзамен	40	1	40
Підсумковий рейтинговий бал				100
Нормований рейтинговий бал:				100

5.2. Форми і методи підсумкового контролю – іспит.

5.3. Критерії оцінювання знань студентів.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання
90-100	A	Студент має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу, може чітко сформулювати дефініції,

		використовуючи термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми моніторингу якості освіти та видавничої діяльності, її мету та завдання. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у практичній роботі. Вільно володіє матеріалом, може вести з викладачем дискусію, розв'язувати педагогічні і методичні задачі. Може самостійно логічно та послідовно розкрити питання з опорою на першоджерела.
80-89	B	Студент має міцні ґрунтовні знання, виконує практичні завдання без помилок, але може допустити неточності в формулюванні, незначні помилки в наведених прикладах. Може вести з викладачем діалог, у якому не завжди поводить себе впевнено.
70-79	C	Студент знає програмний матеріал повністю, має практичні навички в аналізі педагогічних ситуацій, понятійним апаратом користується впевнено, вміє конкретизувати та узагальнювати матеріал, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми
65-69	D	Студент знає основні теми курсу, має уявлення про структуру та проблематику дисципліни, але його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами. У цілому відповіді на питання дає правильні, але неповні. Є порушення у логіці викладення матеріалу. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні. Має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях.
60-64	E	Студент знає основні теми курсу, але демонструє формальні знання, користується понятійним апаратом в окремих випадках, не володіє основною термінологією, не вміє самостійно мислити, пояснює матеріал на побутовому рівні.
35-59	FX	Студент має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити думку. Практичні навички на рівні розпізнавання.
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно

VI. Навчально-методична карта дисципліни

ВСЬОГО – 180 год., з них: лекції – 30 год., семінари – 16 год., практичні 20;- самостійна робота – 114 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX
Модуль	МОДУЛЬ 1										МОДУЛЬ 2								
Назви модулів	Модуль I Сім'я – основний інститут виховання особистості. Теоретичні основи організації сімейного та родинного дозвілля (30 балів)										Модуль II. Методичні засади організації сімейного дозвілля (30 балів)								

Теми лекцій	Тема 1 Сім'я : типологія, функції структури	Тема 2 Проблеми збереження та розвитку сучасної української сім'ї	Тема 3. Сім'я як аудиторія культурно-дозвілєвої діяльності	Тема 4. Сім'яне дозвілля в структурі культурно-дозвілєвої діяльності	Тема 5 Специфіка сімейного дозвілля	Тема 6. Етнопедагогічність основи сімейного дозвілля	Тема 7. Гра в сфері сімейного дозвілля	Тема 1. Організація сімейного свята	Тема 2 Організація народних свят	Тема 3 Відвідування музею як форма сімейного дозвілля	Тема 4 Театр у житті сім'ї	Тема 5 Екскурсія як форма організації сімейного дозвілля	Тема 6 «Тихі ігри» у сім'ї	Тема 7 Умови організації рекреаційного дозвілля у тематичних парках	Тема 8 Організація літнього дозвілля у відпочинку	
Теми семінарських та практичних занять	Сем. 1 Сім'я : типологія, функції структури	Сем. 2 Проблематику сучасної української сім'ї	Сем. 3 Сім'я як аудиторія культурно-дозвілєвої діяльності	Пр. 1 Контурне дозвілля сім'ї	Пр. 2 Сім'яне дозвілля в структурі культурно-дозвілєвої діяльності	Сем. 4 Специфіка сімейного дозвілля	Сем. 5 Етнопедагогічність основи сімейного дозвілля	Пр. 4 Гра в сфері сімейного дозвілля	Сем. 1 Організація сімейного свята	Сем. 2 Організація народних свят	Пр. 1 Відвідування музею як форма сімейного дозвілля	Сем. 3 Театр у житті сім'ї	Пр. 2 Екскурсія як форма організації сімейного дозвілля	Пр. 4 «Тихі ігри» у сім'ї	Пр. 5 Організація рекреаційного дозвілля у тематичних парках	Пр. 6 Організація літнього дозвілля у відпочинку

Само стійн а робот а	САМОСТІЙНА РОБОТА МОДУЛЬ 1. 1. Розробити сценарій сімейного свята (5 балів). 2. Скласти родовід сім'ї (у вигляді родового дерева (5 балів)	САМОСТІЙНА РОБОТА МОДУЛЬ 2. Спланувати і розробити захід для сімейного відпочинку включно з дорослими та людьми похилого віку. Тему, мету, завдання заняття обрати самостійно. Вказати цільову аудиторію. Зазначити форму заняття, методи, технології та засоби навчання. Розробити методичні рекомендації щодо організації і проведення даного заняття. (10 балів)
Види конт ролю	МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ 1. Контрольна робота (тести) – 10 балів	МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ 2. Контрольна робота (тести) – 10 балів
Фор ма конт ролю	ЕКЗАМЕН (40 БАЛІВ)	

VII. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

Основна:

1. Бабенко Н. Б. Дозвілля сім'ї. Теоретичні та емпіричні аспекти : монографія. К. : ДАКККіМ, 2001. 157 с.
2. Белецька І. В. Сімейне дозвілля як чинник формування сім'ї. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*. 2011. № 4. С. 72-80.
3. Дозвіллева робота з сім'ями. URL : http://e-pidruchniki.com/content/510_35Dozvilleva_robota_z_simyami.html
4. Ігнатенко І. Діти в обрядово-магічних практиках сільського соціуму. Життєвий цикл людини в обрядах та віруваннях українців: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. К., 2015. 176 с.
5. Йовенко Л.І., Терешко І.Г. Традиційне родинне виховання українців: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Умань: РВЦ «Софія», 2010. 239 с.
6. Клід І., Женчук М. Цікаве й корисне дозвілля. Організація літнього відпочинку: посібник. Тернопіль: Підручники і посібники, 2011. 64 с.
7. Мальцев Д. Організація активного сімейного дозвілля: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2019; 4: С.81-86
8. Маценко Л. М. Педагогіка сімейного виховання : підручник. Київ : ЦП «Компринт», 2019. 376 с.
9. Олійник О. О. (2014) Сімейне дозвілля як форма психологічної допомоги .: URL https://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Pkl_2014_30_13.pdf
10. Організація культурно-дозвіллевої діяльності молоді: методичні рекомендації / укл. О. С. Гайдук. Ужгород 2020, 15 с.
11. Паскаль О.В. Соціальна робота у сфері дозвілля : навч. посібник. Одеса: Поліграф, 2007. 120 с.
12. Петрова І. В. Дозвілля в зарубіжних країнах: підручник. Київ: Кондор, 2005. 408с.
13. Поправко О. В. Фундаментальність свята у культурному бутті людини. *Мультиверсум. Філософський альманах : зб. наук. праць / гол. ред. В. В. Лях. Вип. 3 (111)*. К., 2012. С. 206–216.
14. Токарева Л.Д. Психологічні особливості дозвіллевої діяльності як фактор розвитку особистості дошкільника. URL : https://lib.iitta.gov.ua/6386/1/%D0%B4%D0%BE%D0%B%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD_333.pdf

15. Формування сімейних цінностей в учнів загальноосвітніх навчальних закладів : посібник / Л. В. Гончар, І. М. Мачуська, К. М. Павицька, А. В. Хижняк ; за заг. ред. Л. В. Гончар. Харків: «Друкарня Мадрид», 2016. 176 с. Як скласти родинне дерево: URL <https://jak.koshachek.com/articles/jak-sklasti-rodinne-derevo.html>

Додаткова:

16. Алексеєнко Т. В. В чому сутність гуманних взаємин батьків і дітей? *Рідна школа*. 2001. № 3. С. 33–36.
17. Андрєєва О. В. Історичні, теоретико-методологічні засади рекреаційної діяльності різних груп населення. Слобожанський науково-спортивний вісник. Харків: ХДАФК; 2015; 2 (46): С.19-23.
18. Бабенко Н. Б. Інтеграція родинних традицій, свят і обрядів у форми культурогенної життєдіяльності сучасної сім'ї. *Науковий соціум*. 2005. 1(6). С. 72-82.
19. Борисенко В. К. Традиції і життєдіяльність етносу: на матеріалах святково-обрядової культури українців. Київ: Унісерв, 2000. С. 105.
20. Волкова Н.П. Педагогіка : посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Академія, 2001. 576 с.
21. Гакман А. В., Байдюк М. Ю. Закордонний досвід рекреаційно-оздоровчої діяльності у рамках дозвілля з людьми похилого віку. *Молодий вчений*. 2016. №11 (38). С. 116–119.
22. Гольцберг К. (2014) Правила сімейного дозвілля URL : <https://zn.ua/ukr/family/pravila-simeynogo-dozvillya-.html>
23. Кондрашова, Л.В., Лаврентьєва, О.О., Зеленкова, Н.І. Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навчальний посібник Кривий Ріг : КДПУ, 2008 187 с.
24. Кравченко Т. В. Спілкування - важлива умова гармонізації взаємин у сучасній сім'ї. *Зб. наук. пр. Уманського пед. ун-ту*. К. : Науковий світ, 2000. С. 45-58.
25. Кравченко Т. В. Технологія сімейного спілкування та її складові. *Сім'я та шлюбно-родинні стосунки в Україні* : зб. наук. пр. Української Академії державного управління при Президентові України. Київ : Вид-во УАДУ, 2001. Вип. 1. С. 61-70.
26. Лукашевич М. П. Соціологія сім'ї: теорія і практика : навч. посібник. Київ: ПІК ДСЗУ, 2012. 186 с.
27. Любчак Л.В. Родинна педагогіка: Курс лекцій: Посібник. 2-е вид., доп. Вінниця: ФОП Корзун Д.Ю, 2012. 150 с.
28. Немежанська О. А. Зростаємо разом: практикум сімейного дозвілля. Київ: Книга, 2013. 112 с.
29. Організація культурно-дозвілєвої діяльності молоді: методичні рекомендації / укл. О. С. Гайдук. Ужгород 2020, 15 с.
30. Педагогіка дозвілля. Основи івент-освіти: навчально-методичний посібник / колектив авторів: Н.М. Дем'яненко, І.В. Дубровіна, Л.А. Іванова, Л.О. Мільто, В.І. Саюк, В.О. Смікал, Н.В. Яременко; за ред.Н.М. Дем'яненко. Київ: НПУ Драгоманова, 2022. 210 с.
31. Пінчук О. Є. Сучасні технології організації сімейного дозвілля в музеях просто неба. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Педагогічні та рекреаційні технології в сучасній індустрії дозвілля». Київ, 2004. С. 96-98.
32. Плівачук К.В. Традиції і тенденції морального виховання в українській родині. URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=2813.
33. Повалій Л. Батьки і діти: як досягти взаєморозуміння. *Шкільний світ*. 2003. Січ. (№3). С. 3-4.
34. Родинне свято. URL: <https://vseosvita.ua/library/roдинne-svato-66432.html>.
35. Сценарій родинного свята "Тепло сімейного вогнища". URL : <http://fermer.org.ua/blogs/scenari-prazdnikov/scenar-i-roдинogo-svjata-teplo-s-meinogo-vognischa.html>
36. Сценарій сімейного вечора "Традиції сім'ї". URL : http://libkor.com.ua/php/fulltext_files/Traducii_simi.pdf

37. Сушицька І. М. Особливості дозвіллевої культури сучасної української сім'ї. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*: наук. журнал. Київ: Міленіум, 2013. № 4. С. 126–131.
38. Читаю я і вся моя сім'я: програма та методика соціологічного дослідження / Нац. б-ка України для дітей ; уклад. Петренко О.Б. Київ, 2015. 12 с.
39. Charlene S. Shannon (2017) Family Leisure and Leisure Service Provision: Making the Case for Including Perspectives from Practice, *Leisure Sciences*, 39:5, С.426-435
40. Jasmine A. Townsend, Marieke Van Puymbroeck & Ramon B. Zabriskie (2017). The Core and Balance Model of Family Leisure Functioning: A Systematic Review, *Leisure Sciences*, 39:5, С.436-456.
41. Kashuba V, Andreeva O. The trends in recreational activity of different groups of ukrainians. *Reasearch yearbook. Studies in physical education and sport. Warszawa : Medsportpress. 2006. Vol. 2 (1):145 – 147.*
42. Keri A. Schwab & Daniel L. Dustin (2015) Towards a model of optimal family leisure, *Annals of Leisure Research*, 18:2, С.180-204

Інтернет-ресурси

1. [http:// www.npu.edu.ua](http://www.npu.edu.ua) (elib@ npu.edu.ua. Електронна бібліотека УДУ імені Михайла Драгоманова
1. <http://www.nbuv.gov.ua/> Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
2. <http://www.mon.gov.ua>
3. <http://nplu.org/> Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого
4. <https://dnrb.gov.ua/ua/> Державна науково-педагогічна бібліотека НАПН України імені В.О. Сухомлинського

VIII. Доповнення та зміни, внесені до робочої програми в 20__/20__ н.р.¹